

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobce: R. G.

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

Odbor azylové a migrační politiky

se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2019, čj. OAM-118/ZA-ZA11-ZA05-2019, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou ze dne 13. 6. 2018 domáhá přezkoumání a zrušení výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno.

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že v daném případě nejsou důvody pro opakované posuzování žádosti žalobce ve vztahu k jím uváděným důvodům, neboť neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů jeho odchodu z vlasti a obav z návratu do vlasti.

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

3. Shora uvedené rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítl, že žalovaný porušil v řízení o udělení mezinárodní ochrany ustanovení § 3 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu; § 68 odst. 3 správního řádu, neboť rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno; § 36 odst. 3 správního řádu; § 50 odst. 2 a odst. 3 správního řádu, jelikož správní orgán nezjistil všechny rozhodné okolnosti a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, napadené rozhodnutí tak nelze považovat za přesvědčivé; § 50 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlédl pečlivě ke všemu, co vyšlo v průběhu řízení najevo; § 52 správního řádu, neboť žalovaný neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci; § 11a odst. 4 zákona o azylu, neboť u žalobce jsou dány důvody hodné zvláštního zřetele; § 12 a § 14 zákona o azylu, jelikož žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu; § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu hrozí žalobci nebezpečí vážné újmy; § 25 písm. i) zákona o azylu, které mělo být aplikováno, jelikož žalobce uváděl nové důvody, které nebyly posouzeny v předcházejícím řízení a svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
4. Žalobce uvedl, že v jeho případě existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 a 14a zákona o azylu, které sdělil věrohodnou výpovědí. Nesouhlasí zejména s názorem žalovaného, že mu v zemi původu nehrozí pronásledování, resp. vážná újma dle § 12 a § 14b zákona o azylu. Žalovaný dle jeho názoru nedostatečně zjistil skutkový stav věci, z čehož vyvodil nesprávné závěry o neexistenci azylově relevantního nebezpečí v zemi původu. Odchyloval se rovněž od ustálené judikatury správních soudů týkající se přiměřené pravděpodobnosti pronásledování a nebezpečí vzniku vážné újmy. Obdobně pochybil i ve vztahu k posuzování tzv. humanitárního azylu.
5. Žalobce dále uvedl, že opakovanou žádost podal zejména kvůli pronásledování ze strany oligarchy, které se vystupňovalo natolik, že zemi původu musely opustit i jeho dcera a manželka. Obě žádají o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Manželčiny problémy v zemi původu spojuje žalobce s jejím ázerbajdžánským původem, kvůli němuž je šikanována a nemůže vést běžný rodinný život. Tyto problémy jsou dle žalobce natolik intenzivní, že by sám mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že by mu hrozila vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Žalobce poukázal též na to, že žalovaný měl možnost přihlédnout k důvodům hodným zvláštního zřetele dle § 11a odst. 4 zákona o azylu, které na jeho straně existují. K tomu připomněl význam pojmů „důvod hodný zvláštního zřetele“ a „správní uvážení“, neboť se v případě § 11a odst. 4 a § 14 zákona o azylu jedná o kombinaci těchto pojmů. Z uvedeného vyplývá, že za předpokladu, že jsou k tomu dány důvody hodné zvláštního zřetele, lze meritorně projednat žádost o mezinárodní ochranu, která by jinak přípustná

nebyla. Žalobce se dále rozsáhle zabýval teoretickým výkladem obou výše uvedených pojmů, k nimž odkázal též na judikaturu správních soudů. Dovedl, že správní orgán je k užití správního uvážení nejen oprávněn, ale i povinen a využití, či naopak nevyužití správního uvážení nesmí zůstat bez náležitého odůvodnění. Žalobce uzavřel, že obsahuje-li zákonná úprava diskreční pravomoc správního orgánu, je tento povinen se jejím využitím zabývat a za tímto účelem si opatřit důkazní prostředky. Těmto požadavkům však žalovaný nedostál, jelikož v jeho rozhodnutí absentuje jakákoli úvaha stran důvodů nevyužití diskreční pravomoci dle § 11a odst. 4 a § 14 zákona o azylu. Napadené rozhodnutí je dle žalobce v tomto směru nepřezkoumatelné. Nadto dle žalobce v jeho případě existují důvody hodné zvláštního zřetele, které správnímu orgánu sdělil ve své výpovědi ve správním řízení a doložil listinnými důkazy. Navrhl proto zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

6. Dne 16. 9. 2019 zaslal žalobce krajskému soudu předběžnou propouštěcí zprávu vyhotovenou kardiologickým oddělením nemocnice v Trinci, která má dokládat závažné zdravotní potíže žalobce – těžkou ischemickou dysfunkci, kvůli níž byl hospitalizován. Dle jeho názoru jde o důvod pro udělení humanitárního azylu, neboť v zemi původu se mu nedostane adekvátní léčby. Následně žalobce soudu zaslal i řádnou propouštěcí zprávu ze zmíněné nemocnice.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že při svém rozhodování vzal v úvahu všechny skutečnosti tvrzené žalobcem a při posuzování opakované žádosti k nim přihlédl, a že vycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Má zato, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem daného případu a je patřičně odůvodněno v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu.
8. Žalovaný konstatoval, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem podání žalobcovy žádosti o mezinárodní ochranu jsou problémy s oligarchou, který koupil sousední dům a pozemek v místě posledního pobytu žalobce v jeho zemi původu, a následně vzniklý spor o hranice pozemku. Tento důvod však uváděl již v předchozí žádosti, stejně jako informace o svém zdravotním stavu, který vyžaduje užívání léků na srdce. Lékařskou zprávu žalobce v průběhu správního řízení nepředložil. Jelikož žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti nebo zjištění a takové skutečnosti nebyly známy ani správnímu orgánu z úřední činnosti, shledal žalovaný žádost žalobce nepřípustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení zastavil dle § 25 písm. i) téhož zákona.
9. V reakci na žalobní námitku, že napadené rozhodnutí je založeno na nesprávném posouzení skutkového stavu žalovaný uvedl, že se situací žalobce dostatečně zabýval a důkladně posoudil všechny jím sdělené skutečnosti. Uvedl, že rovněž posoudil bezpečnostní situaci v zemi původu a došel k závěru, že změna vlády nemá přímý vztah k tvrzeným důvodům žádosti o mezinárodní ochranu ani k možnému ohrožení po případném návratu žalobce do vlasti. S podklady rozhodnutí měl žalobce možnost se seznámit, přičemž svého práva vznést k podkladům námitky nevyužil.
10. K možnému postupu dle § 11a odst. 4 zákona o azylu žalovaný sdělil, že je věcí jeho diskrečního oprávnění a že takový postup nebylo možné v projednávaném případě uplatnit. Nejednalo se totiž o situaci, v níž by bylo možné rozhodnout o udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, ani o udělení mezinárodní ochrany za

účelem sloučení rodiny. Žalobce by musel důvody, pro které o mezinárodní ochranu žádá, uvést již ve správním řízení. Dále žalovaný uvedl, že pokud žalobce neuvede důvody hodné zvláštního zřetele, k nimž by správní orgán mohl při rozhodování o humanitárním azylu přihlédnout, nemůže k jejich případnému uplatnění až v žalobě soud přihlížet. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2003, č. j. 3 Azs 23/2003-61.

11. Žalovaný uzavřel, že si není vědom porušení zákona o azylu či správního řádu, kterým by žalobce zkrátil na jeho právech. Pro opakované posuzování žádosti neuvedl žalobce žádnou relevantní informaci ve smyslu zákona u azylu. Dodal, že situace dcery a manželky jsou posuzovány v samostatných řízeních a ta nebyla v době vydání napadeného rozhodnutí skončena. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “s. ř. s.”). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. a dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
13. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že první žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce dne 6. 11. 2017. Ve správním spise jsou založeny zásadní podklady z tohoto prvního řízení, tj. poskytnutí údajů k žádosti ze dne 9. 11. 2017, protokol o pohovoru k žádosti ze dne 9. 11. 2017 a rozhodnutí ze dne 3. 4. 2018, čj. OAM-922/ZA-ZA11-ZA10-2017, kterým žalovaný rozhodl o této první žádosti tak, že žalobci mezinárodní ochranu neudělil. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou zdejší soud zamítl rozsudkem ze dne 8. 11. 2018, čj. 30 Az 13/2018-45.
14. Ze správního spisu dále vyplynulo, že dne 1. 2. 2019 podal žalobce opakovanou – v pořadí druhou (tj. nyní projednávanou) žádost o udělení mezinárodní ochrany a dne 6. 2. 2019 k ní poskytl správnímu orgánu údaje. K důvodům této žádosti uvedl, že má v zemi původu problémy s oligarchou a že uvádí tento důvod stejně jako v první žádosti. Dále uvedl, že jeho manželka též utekla ze země původu, jelikož jí oligarcha vyhrožoval únosem dítěte. Manželka žalobce se narodila a žila v Ázerbájdžánu, z čehož pramenily problémy celé rodiny trvající 4 až 5 let, jelikož žalobcovým příbuzným a sousedům se nelíbilo, že jeho manželka pochází právě z Ázerbájdžánu. Tento důvod žalobce v první žádosti neuvedl proto, že doufal, že se vše urovná a bude se moci vrátit do země původu. Závěrem uvedl, že jiné důvody nemá. Dne 25. 4. 2019 byla žalobci dána ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí. K podkladům se vyjádřil s tím, že ho zajímá jeho zdravotní stav, že je jeho život v ohrožení, protože se mu nedostává zdravotní péče, kterou měl v Německu. Uvedl, že chce nechat přeložit lékařskou zprávu z Německa a doložit ji do spisu. Závěrem uvedl, že se v České republice nacházejí jeho manželka a dcera. Správní orgán udělil žalobci 14denní lhůtu k doplnění podkladů rozhodnutí. Žalobce se lhůtou souhlasil, žádné další materiály či listiny však správnímu orgánu nepředložil. O této druhé žádosti rozhodl správní orgán dne 10. 5. 2019 žalobou napadeným rozhodnutím tak, že žádost shledal nepřipustnou dle § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil dle § 25 písm. i) téhož zákona.
15. Ve správním spise jsou dále založeny listiny obsahující informace o bezpečnostní a politické situaci v zemi původu žalobce (tj. v Arménii) a o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Arménie, které pro své rozhodování shromáždil žalovaný, konkrétně se jedná o Informaci MZV ČR, čj. 102114/2019-LPTP ze dne 14. 2. 2019; Informaci OAMP ze dne 11. 2. 2019 o politické situaci, reformním procesu, stíhání představitelů bývalého režimu a předčasných parlamentních volbách v prosinci 2018 a konečně pak o Informaci OAMP ze dne 20. 6. 2018 o bezpečnostní a politické situaci v zemi.
16. Předmětem soudního přezkumu v posuzované věci je rozhodnutí žalovaného o opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. V pořadí se jednalo o druhou jeho žádost.

17. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, „*podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1*“.
18. Dle § 11a odst. 1 zákona o azylu „*podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.*“
19. Podle § 25 písm. i) téhož zákona se řízení (o žádosti o udělení mezinárodní ochrany) zastaví, je-li žádost nepřipustná.
20. Z dikce shora citovaného ustanovení § 10a písm. e) ve spojení s § 11a odst. 1 zákona o azylu lze dovodit nutnost kumulativního splnění dvou podmínek pro to, aby bylo možné opakovanou žádost věcně projednat. Je třeba uvést nové skutečnosti nebo zjištění a současně, aby se jednalo o takové skutečnosti nebo zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. Za nové skutečnosti nebo zjištění je poté nutno považovat nikoliv jakékoliv nové skutečnosti nebo zjištění, nýbrž pouze takové, které by mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo smysl, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady. Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze přitom pojímat jako prostředek k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího správního řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je tedy nutno důsledně dbát na splnění obou výše stanovených podmínek, které mají garantovat jak určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k odlišnému rozhodnutí správního orgánu, tak zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.
21. Žalobce ve své první (tj. předchozí) žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 6. 11. 2017 uváděl jako hlavní důvod podání žádosti obavu o svůj život, že jeho život byl ohrožován oligarchou, který koupil nemovitost sousedící s pozemkem žalobce a následně mezi nimi vznikl spor o hranici pozemků, jelikož oligarcha chtěl postavit nový plot zasahující do pozemku žalobce. Z této skutečnosti pramenil konflikt mezi žalobcem a tímto oligarchou. V průběhu správního řízení žalobce hovořil též o zdravotních problémech se srdcem. Ve své druhé žádosti (tj. nyní posuzované) uvedenou obavu z oligarchy zopakoval a nově tvrdil, že bylo oligarchou vyhrožováno i jeho manželce, která v reakci na to z Arménie také odešla. Uvedl, že jako rodina měli problémy po dobu 4 až 5 let, jelikož jeho manželka pochází z Ázerbájdžánu. Posledně zmíněný důvod neuvedl v řízení o první (tj. předchozí) žádosti, jelikož doufal v urovnání situace.
22. Jak je již shora uvedeno, žalovaný neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti žalobce ve vztahu ke skutečnostem uváděným v jeho druhé žádosti, protože dle jeho názoru neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by

odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů jeho odchodu z vlasti a obav z případného návratu do vlasti. K tomuto závěru dospěl porovnáním důvodů první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu s jeho druhou žádostí. K nově uvedené skutečnosti týkající se odchodu žalobcovy manželky a dcery z vlasti a jejich nynějšího pobytu na území České republiky uvedl, že se netýká změny situace v zemi původu žalobce, důvodů jeho odchodu z vlasti, ani problémů, které měl ve vlasti mít. Tím méně nově uvedená skutečnost svědčí o tom, že by žalobce mohl být v případě návratu do vlasti vystaven pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. Situace manželky a dcery je řešena v samostatných řízeních, přičemž tato skutečnost nemůže být považována za relevantní z hlediska posuzování opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.

23. Krajský soud konstatuje, že žalovaný vyhodnotil v napadeném rozhodnutí žalobcem nově uváděné skutečnosti ohledně manželky a dcery se zřetelem k předchozímu řízení ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany zcela správně, neboť nesvědčí o změně postavení žalobce ve smyslu zákona o azylu. Nadto krajský soud dodává, že informace o problémech pramenících z původu manželky mohl žalobce objektivně uvést již při podání své první žádosti, neboť mu v tom nic nebránilo. Při posuzování opakované žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany je totiž nutno mít na zřeteli, že institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti, neboť *„jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění obou výše uvedených podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí tak, jako tomu svědčí skutkové okolnosti projednávané věci.“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65, všechny zde uváděné rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). K tomu krajský soud připomíná též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, čj. 9 Azs 36/2010-76, dle něhož *„pokud žadatel neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, aniž by mu v tom bránil nějaký objektivní důvod, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze jemu, a nelze akceptovat, že by toto neunesení břemena tvrzení mohl zhojit pomocí podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany“*. Žadatel je totiž povinen poskytovat nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace, na jejichž základě správní orgán shromažďuje podklady pro posouzení věci a vydání rozhodnutí (§ 49a zákona o azylu). Je to právě sám žadatel, kdo svojí výpovědí vytváří základní rámec tohoto posouzení a v tomto směru ho stíhá břemeno tvrzení.
24. Ze shora citovaného ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu, jakož i ze zmíněné judikatury Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá, že uvádí-li žadatel v opakované žádosti nové skutečnosti, které mohl uvést (avšak neuvedl, ač mu v tom objektivně nic nebránilo) a které mohly být předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany, je taková opakovaná žádost podle § 10a písm. e) zákona o azylu nepřipustná.
25. Nutno tedy uzavřít, že důvody týkající se problémů pramenících z původu manželky, které žalobce uvedl ve své druhé žádosti, nesplňují podmínky stanovené § 11a odst. 1

zákona o azylu, a to nejméně podmínku pod písm. a), tj. že by se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení. Sdělení o pobytu manželky a dcery žalobce v České republice pak přinejmenším nesplňují podmínku § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, jelikož nesvědčí o tom, že by žalobce v této souvislosti mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona. Nutno připomenout, že pro přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí být splněny podmínky obě.

26. Žalobce namítl dále to, že žalovaný nesprávně nevyužil své diskreční pravomoci svěřené mu § 11a odst. 4 zákona o azylu, ačkoliv v jeho případě důvody hodny zvláštního zřetele existovaly, a že v jeho rozhodnutí absentuje jakákoli úvaha stran důvodů ohledně jejího nevyužití, ačkoliv to bylo povinností žalovaného.
27. Je pravdou (jak uvádí žalobce), že ustanovení § 11a odst. 4 zákona o azylu, které stanoví, že „*ministerstvo může z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou a další opakovanou žádost jako přípustnou*“, je obdobné znění § 14 zákona o azylu. Stejně jako v případě § 14 zákona o azylu je i v § 11 odst. 4 zákona o azylu užito kombinace neurčitého právního pojmu („*důvodů hodných zvláštního zřetele*“) a správního uvážení („*ministerstvo může*“). Žalovaný tak obecně musí uvedený neurčitý právní pojem vyložit a aplikovat s ohledem na odborné posouzení v každém jednotlivém případě, avšak rozhodnutí, zda žadatelovu žádost posoudit jako přípustnou, či nikoliv, je už v jeho diskreční pravomoci. Ta je relativně široká, omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55). Správní soudy pak přezkoumávají úvahu žalovaného o (ne)přípustnosti žádosti ve smyslu § 11 odst. 4 zákona o azylu v omezeném rozsahu, tedy zda rozhodnutí žalovaného nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.
28. V případě žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že „*správní orgán tak neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti výše jmenovaného o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k jím uváděným důvodům, neboť ten neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žadatele o udělení mezinárodní ochrany z vlasti a obav z návratu do vlasti.*“ Tato část navazuje na popis průběhu předchozího správního řízení o první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, žalobcem tehdy uváděné důvody a shrnutí jejich posouzení v předchozím rozhodnutí, a dále následuje vypořádání se s důvody v druhé jeho žádosti. Žalovaný přitom dospěl k závěru, že tvrzení žalobce nepředstavují novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu. Z rozhodnutí jako celku je pak zřejmé, že žádné důvody hodné zvláštního zřetele žalovaný v případě žalobce neshledal. Preciznějším odůvodněním žalovaného by v tomto případě bezpochyby bylo, pokud by výslovně uvedl, že žalobce nenaplnil ani kritéria § 11a odst. 4 zákona o azylu. S ohledem na výše uvedené by však krajský soud považoval za příliš formalistické, pokud by rozhodnutí žalovaného mělo být jen z tohoto důvodu zrušeno, aby pak v něm žalovaný následně uvedl výše naznačenou větu, ačkoliv z rozhodnutí je zcela zřejmé, že k žádným důvodům hodných zvláštního zřetele nedospěl. Za podstatné v projednávané věci totiž soud

považuje to, že všechny okolnosti, které musely být zkoumány (a také byly) jako „nové“ důvody tvrzené žalobcem, by byly bezpochyby podřaditelné právě i pod důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 11a odst. 4 zákona o azylu, které byly v rámci řízení o opakované žádosti vzaty v úvahu (neboť žalovaný zkoumal, zda jsou stejné, anebo nové oproti důvodům v žádosti předchozí). Pokud přitom žalovaný dospěl k závěru, že není důvodu měnit něco na hodnocení těchto okolností oproti jejich předchozímu posouzení, implicitně shledal, že případ žalobce je případem běžným, neobsahujícím zvláštní, mimořádné, předem typově nedefinované důvody, které by měly vést k uplatnění svého druhu mimořádné klausule pro mimořádné okolnosti, jíž je zmocnění ke správnímu uvážení ve zmíněném ustanovení (k tomu srov. podobně úvahy ve vztahu k humanitárnímu azylu např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 36/2005-48).

29. Další argumentace žalobce se vztahovala k možnosti udělení tzv. humanitárního azylu ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. Během správního řízení bylo zjištěno, že žalobce trpí určitým srdečním onemocněním. Až v průběhu soudního řízení žalobce předložil propouštěcí zprávy z nemocnice v Trinci, k nimž uvedl, že trpí těžkou chronickou ischemickou dysfunkcí, což dle jeho názoru odůvodňuje udělení humanitárního azylu, neboť v zemi původu se mu nedostane adekvátní léčby.
30. K uvedené argumentaci žalobce krajský soud opětovně poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65, v němž tento soud zdůraznil, že jednou z podmínek podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany je existence nových skutečností, které by mohly mít vliv na postavení žadatele. Stejně tak krajský soud znovu upozorňuje na § 49a zákona o azylu, dle něhož je žadatel mimo jiné povinen poskytnout pravdivé a úplné informace, čímž vytváří rámec posouzení své žádosti. V průběhu řízení o udělení azylu tak musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí. Žalobce přitom ve správním řízení ke svému zdravotnímu stavu uvedl pouze to, že jeho život je v ohrožení a že se mu nedostává zdravotní péče, kterou měl v Německu. K tomu však nic dalšího neuvedl, ani avizovanou lékařskou zprávu o svém zdravotním stavu správnímu orgánu v poskytnuté lhůtě nepředložil. Zdravotním stavem žalobce a jeho problémy se srdcem se přitom žalovaný podrobně zabýval již při posuzování jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, když v rozhodnutí ze dne 3. 4. 2018 zmínil jeho operaci kvůli infarktu v Německu v roce 2017, přičemž následně byl jeho zdravotní stav stabilizován. Správní orgán rovněž s poukazem na konkrétní zprávy o dostupnosti léčby problémů žalobce v zemi původu uvedl, že z nich rozhodně nevyplývá, že by žalobci po návratu do vlasti neměla být poskytnuta potřebná lékařská péče. Konstatoval, že žalobcem popsané zdravotní potíže nedosahují svou závažností ani intenzitou důvodů, pro něž by bylo možné udělit humanitární azyl. K obdobnému závěru dospěl i při projednání žalobcovy opakované (nyní projednávané) žádosti, když s odkazem na předchozí posuzování žalobcovy první žádosti uvedl, že jím tvrzené problémy neshledal za natolik závažné a specifické, aby to odůvodňovalo udělení mezinárodní ochrany v jakékoliv formě.
31. K otázce posuzování udělení humanitárního azylu lze pak obecně uvést, že na jeho udělení není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, či ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při

zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů přitom soud není oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).

32. K žalobcem až v soudním řízení předloženým propouštěcím zprávám z nemocnice krajský soud dodává, že není oprávněn zohlednit případnou změnu jeho zdravotního stavu oproti situaci v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Nepřísluší mu proto, aby vyhodnocoval nově předložené lékařské zprávy a na základě nich posuzoval, zda by žalobce na humanitární azyl nárok měl, či nikoliv. Krajský soud přezkoumává, zda žalovaný v předmětném řízení disponoval dostatečnými podklady, na základě nichž mohl věc adekvátně posoudit a zda se při svých úvahách neodchýlil od mezí a hledisek stanovených zákonem, a to ve vztahu ke skutkovému a právnímu stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. V tomto směru lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2018, čj. 5 Azs 201/2017-37, v němž tento soud uvedl: *„Humanitární azyl je výlučně institutem vnitrostátního práva, nedopadá tedy na něj, na rozdíl od azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu či doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. a) až c) zákona o azylu, čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepracované znění), (nová procedurální směrnice), podle něhož „[č]lenské státy [...] zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně“.* Nejvyšší správní soud dodal, že *„... ačkoli tedy při posuzování podmínek pro udělení výše uvedených forem mezinárodní ochrany musí dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu krajské soudy vycházet ze skutkového stavu ke dni svého rozhodování, pokud je to ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu, u humanitárního azylu se i nadále uplatní § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož správní soudy obecně vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.“*
33. Pouze obiter dictum krajský soud doplňuje, že pokud má žalobce za to, že od doby vydání žalobou napadeného rozhodnutí skutečně došlo k rapidnímu zhoršení jeho zdravotního stavu, může být tato skutečnost důvodem pro podání nové žádosti o mezinárodní ochranu s tím, že by ji měl doložit aktuálním lékařským vyšetřením, příp. též důkazy o nedostupnosti příslušné adekvátní lékařské péče v Arménii. Tyto skutečnosti by pak v takovém případě měl žalovaný následně posoudit nejprve z hlediska přípustnosti tzv. další opakované žádosti o mezinárodní ochranu a následně případně z hlediska důvodnosti této žádosti ve světle podmínek pro udělení humanitárního azylu.
34. K námitce, že žalobci v zemi původu hrozí vážná újma ve smyslu § 14b zákona o azylu (zřejmě měl na mysli § 14a zmíněného zákona) krajský soud znovu opakuje, že v projednávaném případě k meritornímu posouzení věci nedošlo, neboť žalobcem uvedené důvody žalovaný shledal totožnými s důvody v řízení o jeho první žádosti.
35. Krajský soud nepřisvědčil ani žalobním námitkám, že správní orgán nevycházel ze

spolehlivě zjištěného stavu věci, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, že nepřihlížel ke všemu, co v řízení vyšlo najevo a že neprovedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Krajský soud se zcela ztotožňuje s názorem žalovaného, že charakter změn v zemi původu žalobce (změna vlády) od posouzení jeho první žádosti v rozhodnutí ze dne 3. 4. 2018 do posouzení jeho druhé žádosti (tj. v nynějším rozhodnutí ze dne 10. 5. 2019) nemá přímý vztah k žalobcem tvrzeným důvodům žádosti ani možnosti ohrožení v případě jeho návratu do vlasti. Žalovaný své závěry o situaci v zemi původu žalobce podpořil výše uvedenými informačními podklady, jež byly aktualizovány oproti podkladům použitým při posuzování první (tj. předchozí) žádosti.

36. Krajský soud na základě shora uvedeného uzavírá, že v posuzované věci neshledal vady správního řízení, které by měly vliv na zákonnost rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že v daném případě byly naplněny podmínky stanovené v ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu, byla opakovaná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zcela správně shledána nepřipustnou v souladu s právními předpisy i ustálenou judikaturou.

V. Závěr a náklady řízení

37. Žalobou napadené rozhodnutí tedy nebylo vydáno v rozporu se zákonem, proto krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
38. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Z obsahu soudního spisu je však patrné, že žalovanému žádné náklady v řízení před soudem nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 4. září 2020

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně